

Василь Еллан-Блакитний (справжнє ім'я Василь Михайлович Елланський; 12 січня 1894, Хмільниця, Чернігівський повіт, Чернігівська губернія, Російська імперія — 4 грудня 1925, Харків) — український діяч і письменник. Член ЦК КП(б)У в березні — квітні 1920 року. Член Тимчасового бюро ЦК КП(б)У в квітні — листопаді 1920 року.

Після злиття українських комуністів-боротьбистів з КП(б)У вів боротьбу проти націоналістичних тенденцій у партії та державі («опозиційна» промова Василя Блакитного на конференції КП(б)У в листопаді 1920 року), кинув усі свої сили й енергію на організацію культурного відродження в Українській СРР. Перший редактор урядової україномовної газети «Вісті ВУЦВК» (з 28 травня 1920 по 4 грудня 1925 року) та додатка до неї — «Література. Наука. Мистецтво» (пізніша назва — «Культура і побут»). Заснував і редагував журнали «Всесвіт», «Червоний перець». Певний час був головою колегії Державного видавництва України. Організатор і керівник першої спілки пролетарських письменників «Гарт», що мала філії в багатьох містах України й навіть у Канаді.

Зустріч харківських і київських митців. Київ, 1923 р. Зліва направо, перший ряд: Максим Рильський, Юрій Меженко, Микола Хвильовий, Майк Йогансен, Григорій Михайлов, Михайло Вериківський. Другий ряд: Наталя Романович, Михайло Могілянський, Василь Еллан-Блакитний, Сергій Пилипенко, Павло Тичина, Павло Филипович. У третьому ряду стоять: Дмитро Загул, Микола Зеров, Михайло Драй-Хмара, Григорій Косинка, Володимир Сосюра, Тодось Осьмачка, Володимир Коряк, Михайло Івченко.

Радянська влада затаврувала поета як «буржуазного націоналіста» й «бандита»; його було навіть посмертно засуджено до найвищої міри покарання. 1934 року було демонтовано надгробок, встановлений його друзями на могилі в Харкові. Твори письменника було офіційно заборонено, а його товаришів по партії боротьбистів розстріляно чи заслано до Сибіру. Після XX з'їзду КПРС Василя Еллана-Блакитного було реабілітовано.

Василь Еллан почав писати вірші з 1912 року. 1917 року поет написав вірш «Вперед» («Ні слова про втому!»), що позначив вступ автора у період творчої зрілості. Образний світ його поезії (основна частина його лірики написана 1917–1920 років) — це світ, яким бачить його революціонер, що визнав за закон свого життя боротьбу й саможертвність з усім її аскетизмом і «неувагою» до

«простих» життєвих реалій тих самих «мільйонів», за які він бореться. Вірші вийшли в його збірці «Удари молота і серця» .

Після 1921—1922 років ліричний голос Василя Еллана поволі стихав. Був автором багатьох статей-передовиць в газеті «Вісті ВУЦВК», де послідовно пропагував діяльність комуністичної партії. На ситуацію в країні і міжнародне життя він реагував переважно сатиричною поезією. Протягом 1924–1925 років він видав три книги віршованої газетної сатири: «Нотатки олівцем», «Радянська гірчиця», «Державний розум». У доробку письменника низка новелістичних етюдів та нарисів («Фабрична», «Лист без адреси», «Наші дні» та інші) і значна за обсягом публіцистична проза політичної та загальнокультурної тематики, а також низка вагомих статей і виступів із питань літератури й мистецтва. Цій творчій трансформації Еллана присвятив статтю Микола Хвильовий.

У місті Київ є вулиця Еллана Блакитного. Також у містах Чернігів та Харків є вулиця Блакитного.

Похований на кладовищі Комунарів у Харкові, яке було знищено й заасфальтовано під аеродром. Символічна могила нині в Молодіжному парку

Підготовлено за матеріалами відкритих джерел